

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY

TYTUŁ OCENY	Ewaluacja śródkokresowa programu Erasmus+ na lata 2021–2027 i ewaluacja końcowa programu Erasmus+ na lata 2014–2020
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury – Dział B.4 Koordynacja Programu Erasmus+
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	I KW. 2022 r. IV KW. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Strona główna Erasmus+ (europa.eu) Ocena i doskonalenie obowiązujących przepisów Komisja Europejska (europa.eu)

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Erasmus+ to program działań Unii w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.

Budżet programu na lata 2021–2027 wynosi ponad 26 mld euro, czyli stanowi niemal dwukrotność wysokości budżetu na lata 2014–2020. Dodatkowo 2,2 mld euro pochodzą z unijnych instrumentów współpracy zewnętrznej¹. Nowa edycja programu jest odpowiedzią na wezwanie liderów UE do zwiększenia mobilności i wymian, w tym przez znaczne wzmocnienie i rozszerzenie programu Erasmus+ oraz zwiększenie jego włączającego charakteru. W ramach programu promowane są możliwości studiowania, szkolenia się czy pracy za granicą przeznaczone dla młodych ludzi z całej UE, takich jak studenci, uczniowie, uczniowie zawodu, dorośli słuchacze, osoby młode uczestniczące w uczeniu się nieformalnym, pracownicy dydaktyczni czy osoby pracujące z młodzieżą.

Zgodnie z szerszymi zmianami w unijnej polityce w tej dziedzinie² priorytety programu Erasmus+ na lata 2021–2027 zostały dostosowane i wzmocnione w czterech obszarach: włączenia i różnorodności w celu dotarcia do osób o mniejszych szansach; transformacji cyfrowej; środowiska i walki ze zmianą klimatu oraz uczestnictwa w życiu demokratycznym, wspólnych wartości i zaangażowania obywatelskiego.

W nawiązaniu do programu na lata 2014–2020 struktura nowej edycji programu Erasmus+ została uporządkowana wokół trzech akcji kluczowych i akcji „Jean Monnet”:

- mobilność edukacyjna („akcja kluczowa 1”);
- współpraca organizacji i instytucji („akcja kluczowa 2”);
- wspieranie rozwoju polityki i współpracy w zakresie polityki („akcja kluczowa 3”) oraz
- akcje „Jean Monnet”, których celem jest wspieranie nauczania, uczenia się, badań i debat na temat integracji europejskiej, w tym przyszłych wyzwań i szans dla Unii.

Program poszerzono o kilka nowych elementów, w szczególności w obszarach:

- mobilności uczniów, dorosłych słuchaczy, personelu sportowego, mobilności grupowej, mobilności krótkookresowej, mobilności mieszanej, aktywności młodzieży, DiscoverEU;
- partnerstw na małą skalę, partnerstw na rzecz innowacji, partnerstw na rzecz doskonałości, takich jak Uniwersytety Europejskie, centra doskonałości zawodowej i akademie nauczycielskie oraz
- akcji „Jean Monnet” wykraczających poza dziedzinę szkolnictwa wyższego w innych dziedzinach kształcenia i szkolenia.

¹ Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej i Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III).

² Europejski obszar edukacji, Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027, europejski program na rzecz umiejętności, Europejski filar praw socjalnych, strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027, plan prac Unii Europejskiej w dziedzinie sportu na lata 2021–2024.

Jak stwierdzono w rozporządzeniu ustanawiającym „Erasmus+”³ ogólnym celem programu jest wspieranie – w ramach uczenia się przez całe życie – rozwoju edukacyjnego, zawodowego i osobistego w obszarze kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu, w Europie i poza nią, a tym samym przyczynianie się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, do tworzenia miejsc pracy dobrej jakości i do spójności społecznej, do stymulowania innowacji, a także do wzmocnienia tożsamości europejskiej i aktywności obywatelskiej. Program jest kluczowym instrumentem służącym budowie europejskiego obszaru edukacji⁴, wspieraniu realizacji europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, wraz z programami sektorowymi będącymi jej podstawą, zacieśnianiu współpracy w zakresie polityki młodzieżowej w ramach strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027⁵ oraz rozwojowi europejskiego wymiaru sportu.

Cel i zakres

Zgodnie z podstawą prawną Komisja przeprowadzi, nie później niż do dnia 31 grudnia 2024 r., ewaluację śródkresową programu na lata 2021–2027 oraz ewaluację końcową programu na lata 2014–2020⁶. Komisja prześle sprawozdania z ewaluacji Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów. Ewaluacja obejmie akcje we wszystkich sektorach wspieranych przez program na lata 2014–2023, we wszystkich państwach członkowskich, państwach trzecich stowarzyszonych z programem oraz państwach trzecich niestowarzyszonych z programem⁷.

Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym „Erasmus+” w ramach ewaluacji programu ocenia się ogólną skuteczność i wykonanie programu, w tym również w odniesieniu do nowych inicjatyw, oraz realizację środków na rzecz włączenia i uproszczenia⁸. Nowa ewaluacja śródkresowa umożliwi uwzględnienie efektu wprowadzonych usprawnień oraz zapewnienie skoordynowanych zaleceń dotyczących kontynuacji programu.

W ramach ewaluacji ocenia się m.in.⁹:

- wzmocnione środki w zakresie włączenia i różnorodności zawarte w programie;
- wkład programu na rzecz włączenia działań w dziedzinie klimatu w główny nurt;
- uproszczenia takie jak wprowadzenie w projektach opartych na współpracy podejścia opartego na płatnościach ryczałtowych;
- udział w programie regionów najbardziej oddalonych, państw i terytoriów zamorskich oraz
- postępy w realizacji celów programu przez instytucje finansowane w ramach akcji „Jean Monnet”, realizujące cel o znaczeniu europejskim.

W ramach ewaluacji brane będą również pod uwagę wnioski płynące z nieprzewidzianych wydarzeń takich jak pandemia COVID-19 czy rosyjska inwazja na Ukrainę. Oceniona zostanie również ewentualna potrzeba uzupełnienia rozporządzenia o pewne dodatkowe wewnętrzne mechanizmy na rzecz sprawności i elastyczności.

Zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa¹⁰ w ramach ewaluacji ocenione zostaną:

- skuteczność środków wprowadzonych w celu realizacji celów programu z perspektywy korzyści działań i czynności wspieranych w ramach programu, a także próby wskazania ewentualnych luk oraz niespodziewanych lub niezamierzonych skutków;

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 (Dz.U. L 189/1 z 28.5.2021).

[EUR-Lex - 32021R0817 – PL – EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

⁴ Komunikat Komisji w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r., COM(2020) 625 final z 30.9.2020.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0625&from=PL>.

⁵ [Rezolucja Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży: Strategia Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019–2027 \(europa.eu\)](#) (Dz.U. C 456/1 z 18.12.2018).

⁶ Art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/817.

⁷ [Kraje uprawnione | Erasmus+ \(europa.eu\)](#)

⁸ Art. 24 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/817.

⁹ Motywy 38, 39, 45 i 46 rozporządzenia (UE) 2021/817 ustanawiającego „Erasmus+”.

¹⁰ Wytyczne dotyczące lepszego stanowienia prawa: swd2021_305_en.pdf (europa.eu);

Narzędzia służące lepszemu stanowieniu prawa [Narzędzie #47 Kryteria ewaluacji i pytania \(europa.eu\)](#).

- dalsza adekwatność celów programu przez rozważenie, czy nadal odpowiednio spełniają i będą spełniać obecne i przyszłe potrzeby;
- wewnętrzna i zewnętrzna spójność programu z innymi programami o podobnych lub uzupełniających celach;
- wydajność programu, w tym możliwości dalszych uproszczeń i zmniejszenia obciążenia oraz
- unijna wartość dodana płynąca z akcji i działań wspieranych w ramach programu w porównaniu z tym, co mogłyby racjonalnie osiągnąć państwa członkowskie na poziomie krajowym lub regionalnym.

W ramach ewaluacji ocenione zostaną również wyniki oraz długoterminowe skutki programu Erasmus+ na lata 2014–2020.

Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane w celu udoskonalenia – w miarę możliwości – realizacji obecnego programu obowiązującego do 2027 r. oraz zebrania informacji na potrzeby oceny skutków ewentualnego następcy programu Erasmus+. Pozwolą również poszerzyć podstawową wiedzę w tym obszarze, co z kolei może dostarczyć pogłębionych informacji użytecznych z perspektywy zmian w polityce.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Przedmiotowa ewaluacja podlega wytycznym Komisji dotyczącym lepszego stanowienia prawa. Opracowana zostanie szczegółowa strategia konsultacji w celu zgromadzenia dowodów oraz uwag od wszystkich zainteresowanych stron.

Po publikacji niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag przeprowadzone zostaną internetowe konsultacje publiczne oraz ukierunkowane konsultacje.

Konsultacje publiczne zostaną oparte na kwestionariuszu służącym zgromadzeniu ocen programu od szerokiego wachlarza respondentów. Udział w internetowych konsultacjach publicznych będzie możliwy za pomocą głównej strony Komisji poświęconej konsultacjom publicznym¹¹ – portalu „Wyraź swoją opinię”¹² oraz innych odpowiednich portali. Czas trwania konsultacji, które zostaną przeprowadzone we wszystkich językach urzędowych UE, wyniesie co najmniej 12 tygodni. W ciągu ośmiu tygodni po zakończeniu konsultacji publicznych Komisja opublikuje na stronie poświęconej konsultacjom sprawozdanie podsumowujące. Przedstawi w nim zwięzły przegląd odpowiedzi otrzymanych w ramach konsultacji.

Przeprowadzone zostaną również ukierunkowane konsultacje, do udziału w których zaproszone zostaną główne zainteresowane podmioty w celu zebrania ich ocen programu, a także ustalenia, jak wpłynął on na osoby fizyczne (np. na ich umiejętności i zdolności), organizacje oraz polityki krajowe lub unijne.

Wszystkie te działania konsultacyjne będą propagowane na stronach internetowych i w mediach społecznościowych Komisji, a także za pośrednictwem istniejących kanałów komunikacyjnych agencji narodowych oraz organów krajowych.

Komisja przygotuje sprawozdanie zbiorcze, w którym zawrze wyniki wszystkich działań konsultacyjnych, i opublikuje je po zakończeniu ewaluacji.

¹¹ [Konsultacje | Komisja Europejska \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-operations/infographic-timeline-events/consultations-by-the-commission)

¹² [Wyraź swoją opinię \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/en/press-operations/infographic-timeline-events/consultations-by-the-commission)

Powody prowadzenia konsultacji
Celem konsultacji jest zebranie informacji, pozyskanie wiedzy eksperckiej oraz opinii wszystkich zainteresowanych stron w celu wypracowania wyważonego i opartego na dowodach osądu o tym, na ile dobrze funkcjonuje przedmiotowy program.
Grupa docelowa
Mile widziane są informacje zwrotne na temat programu od głównych zainteresowanych stron, ale również od ogółu społeczeństwa, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • organów krajowych państw stowarzyszonych z programem; • agencji narodowych odpowiedzialnych za realizację programu w tych państwach; • międzynarodowych organizacji współpracujących w ramach programów – OECD, Rady Europy czy UNESCO¹³; • struktur międzynarodowych, ponadnarodowych, krajowych, oraz regionalnych i lokalnych struktur gminnych oraz innych organów publicznych lub organizacji; • sektorowych lub horyzontalnych zainteresowanych organizacji oraz sieci w dziedzinach szkolnictwa wyższego, edukacji szkolnej, edukacji dorosłych, kształcenia i szkolenia zawodowego, młodzieży i sportu; • organizacji pozarządowych (organizacji NGO i społeczeństwa obywatelskiego); • obecnych lub byłych organizacji uczestniczących we wszystkich sektorach objętych programem; • obecnych lub byłych indywidualnych uczestników programu; • organizacji absolwentek i absolwentów; • innych właściwych jednostek i obywateli.
Gromadzenie danych i metodyka
Zatrudniony zostanie wykonawca zewnętrzny, który będzie wykonywał zadania służące wsparciu Komisji w przeprowadzeniu ewaluacji.
Przed wystosowaniem zapytania ofertowego do potencjalnych wykonawców zewnętrznych, a także w celu uniknięcia powielania pracy wykonanej już w ramach ewaluacji, utworzony zostanie wykaz istniejących już badań lub projektów badawczych poświęconych efektom akcji w ramach programu.
Metody wykorzystane do zbierania i analizowania dowodów oraz informacji, jak i do dokonania oceny, są zgodne z ogólnymi zasadami oraz normami minimalnymi dla konsultacji, określonymi w wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa.
W trakcie ewaluacji można korzystać z szeregu dokumentów dotyczących programu Erasmus+, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • ewaluacja śródkresowa programu Erasmus+ na lata 2014–2020¹⁴; • ocena skutków programu Erasmus+¹⁵; • rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013¹⁶; • badanie: <i>Przegląd śródkresowy uproszczonych dotacji wykorzystywanych w programie Erasmus+¹⁷</i>; • Europejski Trybunał Obrachunkowy, Sprawozdanie specjalne nr 22/2018: <i>Mobilność w ramach programu Erasmus+: Miliony uczestników i wielowymiarowa europejska wartość dodana, ale pomiar wyników wymaga udoskonalenia.</i>¹⁸; • roczny program prac programu Erasmus+ oraz sprawozdania roczne¹⁹; • wytyczne dotyczące wdrażania – strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w ramach programu

¹³ OECD, Rada Europy i UNESCO zawarły z Komisją umowy o przyznanie wkładu w celu realizacji niektórych działań w ramach programu Erasmus+.

¹⁴ [Ewaluacje | Erasmus+ \(archive-it.org\)](#): Przyjęte sprawozdanie Komisji w sprawie ewaluacji śródkresowej programu Erasmus+ oraz poprzedzających go programów.

¹⁵ [EUR-Lex – 52018SC0277 – EN – EUR-Lex \(europa.eu\)](#): Ocena skutków towarzysząca wnioskowi w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1288/2013, SWD(2018) 277 final, z 30 maja 2018 r.

¹⁶ [EUR-Lex – 32021R0817 – PL – EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4c376244-deee-11e7-9749-01aa75ed71a1>

¹⁸ [Sprawozdanie specjalne nr 22/2018: Mobilność w ramach programu Erasmus+: Miliony uczestników i wielowymiarowa europejska wartość dodana, ale pomiar wyników wymaga udoskonalenia \(europa.eu\)](#)

¹⁹ [Dokumenty i wytyczne | Erasmus+ \(europa.eu\)](#)

Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności²⁰ oraz

- decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1877 z dnia 22 października 2021 r. w sprawie ram środków na rzecz włączenia w odniesieniu do programów Erasmus+ oraz „Europejski Korpus Solidarności” na lata 2021–2027²¹.

Państwa członkowskie przedstawiają ponadto Komisji sprawozdanie z realizacji programu i jego wpływu na ich odpowiednich terytoriach²². Inne kraje stowarzyszone również zostaną zaproszone do dobrowolnego przedstawienia takiego raportu. Wykonawca przeanalizuje złożone sprawozdania krajowe i przygotuje sprawozdanie podsumowujące, które zostanie wykorzystane przy ewaluacji.

²⁰ [Wytyczne dotyczące wdrażania – strategia na rzecz włączenia społecznego i różnorodności w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności](#)

²¹ C/2021/7493, Dz.U. L 378 z 26.10.2021, s. 15. Więcej informacji: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27>

²² Art. 24 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/817